N°. 72. 1850.

BREDASCHE COURANT

ZONDAG 8 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat in den loop dezer maand, door de Heeren Opper-Brandmeesters, vergezeld door den Kommissaris van Policie en den Stads-Architect, zal worden gedaan eene generale Brandschouwing, waarbij naauwkeurig zal worden gelet, of de stookplaatsen zijn gezuiverd, en of alle Brand- of ligt vuur vattende stoffen, op eenen genoegzamen afstand van de schoorsteenen en stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen; met uitnoodiging om gemelde Opper-Brandmeesters in hunne te doene inspectie geenzins te belemmeren, en met waarschuwing voorts, dat allen en een iegelijk, zonder onderscheid, die zullen worden bevonden te zijn in contraventie van het Reglement op het weren van Brand, zullen worden beboet en gestraft, overeenkomstig de bepalingen tegen de overtreders gestatueerd.

BREDA, den 2. September 1850.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van Burgemeester
en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur van 's Rijks Belastingen alhier, van den 2. September 1850, N°. 294, brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat het primitief Kohier der Patenten, over het Dienstjaar $18^{50}/_{51}$, op den 26. Augustus te voren, door Z. E. den Heere Staatsraad, Commissaris des Konings in deze Provincie is executoir verklaard, en op heden aan den Ontvanger der Directe Belastingen, ter invordering is uitgereikt.

BREDA, den 5. September 1850.

DE ROY, vt.

[illegible] van Burgemeester
en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende van het bureau van Stemopneming van het 7e Hoofd-Kiesdistrict, de Processen-Verbaal wegens de inlevering en opening der Stembriefjes ter benoeming van zeven Leden voor de Provinciale Staten in *Noord-Brabant*.

Brengen bij deze ter voldoening aan art. 69 der Wet, regelende het Kiesregt, enz., ter kennisse van het Publiek, dat afschriften dier Processen-Verbaal ter puije van het Raadhuis zijn aangeplakt, en ter Stads-Secretarij voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

BREDA, den 5. September 1850.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Afgekondigd ter puije van het Raadhuis der Stad *Breda*, heden den 5. September 1850.

In kennisse van mij Secretaris voornoemd,
L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

DE BURGEMEESTER DER STAD *BREDA*, brengt bij deze ter kennisse van het Publiek, dat op Maandag en Dingsdag den 9 en 10den September aanstaande, aan de Kiezers zullen worden toegezonden de oproepings-brieven tot eene herstemming ter verkiezing van twee Leden voor de Provinciale Staten in dit gewest; en dat wanneer onverhoopt eenig Kiezer geen brief van oproeping mogt hebben ontvangen, hij zich tot bekoming daarvan, ter Stads-Secretarij zal kunnen vervoegen.

BREDA, den 7. September 1850.

DE ROY, vt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den September.

De President der republiek is in den avond van den eersten dag zijner reis naar de westelijke departementen te Evreux aangekomen, en aldaar, gelijk op de verdere dien dag door hem bezochte plaatsen, zeer goed ontvangen. Over het geheel verwacht men dat zijne ontvangst in het westen des lands veel gunstiger zal wezen, dan in de vroeger bezochte departementen. Te Cherbourg waar de President drie dagen zal verblijven, worden voor dien tijd luisterrijke feesten voorbereid; ook het korps diplomatique is uitgenoodigd geworden om zich derwaarts te begeven. De toevloed van vreemdelingen naar die stad blijft steeds zeer aanzienlijk, en is zoo toegenomen dat een groot aantal hunner in de stad geene huisvesting vinden, maar die op de naburige plaatsen zoeken moeten. Van lord *Palmerston* had de Fransche regering de officiële kennisgeving ontvangen, dat de admiraal *Cochrane* benevens veertig officieren der Britsche marine naar Cherbourg zouden komen, om de evolutiën der Fransche vloot bij te wonen.

— In de kapel van het paleis der Tuileriën is den 4den dezer, met magtiging van generaal *Changarnier*, eene plegtige lijkdienst voor Koning *Lodewijk Filips* gevierd. Onder de personen, welke deze plegtigheid bijwoonden, behoorden genoemde generaal zelf, en de gewezen ministers *Guizot*, *Duchatel*, *Dumon* en *Jayr*. Bij de driftige republikeinen heeft zulks niet weinig afkeuring gevonden.

Gisteren heeft ook in de kerk te Neuilly een plegtige zielmis voor de rust van koning *Lodewijk Filips* plaats gehad.

Te Evreux werd de President der republiek door eene zware hoofdpijn overvallen, zoo dat hij slechts kortstondig het feestbanket bijgewoond heeft en op het bal der prefectuur niet verschenen is. Dit voorval en de lijkdienst in de kapel der Tuileriën maakten heden het onderwerp van alle gesprekken uit.

— Het getal der algemeene raden die zich voor de herziening der constitutie verklaard hebben, is volgens de Parijsche bladen wederom met zes vermeerderd en thans tot 26 geklommen.

— De heeren *Guizot*, *Duchâtel*, *Dumon* en *de Montebello*, vertrekken heden avond van hier naar Claremont.

— Onlangs deed *Lodewijk Napoleon* den generaal *Narvaez* een degen aanbieden, die keizer *Napoleon* heeft toebehoord. Als tegengeschenk heeft nu die Spaansche Minister den President der Republiek een degen toegezonden, die *Ferdinand Cortes*, welken hij onder zijne voorvaderen telt, toebehoorde.

— Veel opzien maakt te Parijs een mandement van den aartsbisschop van Parijs, waarin deze het besluit der jongste in die hoofdstad gehouden kerkvergadering betreffende de schrijvers die kerkelijke aangelegenheden behandelen, openbaar maakt, en vervolgens over het katholijk dagblad *l'Univers* een zeer afkeurend oordeel velt. Dit blad, hetwelk eene streng ultramontane rigting volgt, had de verzoenende houding van eenigen der aanzienlijkste geestelijken bij de discussiën over de wet op het openbaar onderwijs scherp gehekeld, over de regten der bisschoppen en kerkvergaderingen op zeer aanmatigenden toon gesproken, over de in den laatsten tijd dikwerf vermelde wonderen van de Madonna van Rimini (die, gelijk de aartsbisschop zegt, door de Kerk noch goedgekeurd, noch erkend zijn), met den *National* en andere, zelfs conservative bladen, een hevigen strijd aangevangen, die natuurlijk niet ten voordeele van de Kerk kon uitvallen, een door den aartbisschop van Parijs goedgekeurd werk (*Bouillet*, Dictionaire universel) van onzedelijkheid en ongodsdienstigheid beschuldigd, en eindelijk, in weerwil van het verbod des aartsbisschops, zich in eene verdediging van de inquisitie en in een twistgeschrijf daarover met den *National* ingelaten, waardoor veel ergernis veroorzaakt was. De aartsbisschop heeft zijne afkeuring van de handelwijze der redactie van dat blad te kennen gegeven en haar voorloopig gewaarschuwd, maar haar tevens gedreigd met de toepassing der straffen, welke de Kerk te zijner beschikking heeft gesteld.

L'Univers heeft het in andere dagbladen geplaatste mandement van den aartsbisschop niet overgenomen, maar, als antwoord daarop, een breve van den Paus aan den bisschop van Rimini, van 25 Julij jl., openbaar gemaakt, waarin aan dezen de vergunning wordt gegeven, om het Madonnabeeld, hetwelk volgens zijn berigt sedert twee maanden door het wonderdadige verdraaijen der oogen beroemd geworden was en tot groot nut der geloovigen met vurigen ijver vereerd werd, met eene gouden kroon te versieren, en die plegtigheid in naam van den Paus en op diens uitdrukkelijke magtiging te vieren.

— Velen hebben in der tijd getwijfeld aan de gegrondheid van het berigt, dat tijdens het bezoek van den President der republiek te Strasburg, een komplot tegen het leven van denzelve zoude ontdekt zijn. Thans deelen de dagbladen eene circulaire van den procureur der republiek te Strasburg mede, waarbij de overheden verzocht worden, om twee personen, beschuldigd van deelneming aan een komplot, ten doel hebbende eenen aanslag op het leven van den President, met ijver te doen opsporen, en in geval van hunne inhechtenisneming, ter beschikking van den procureur der republiek te Strasburg te stellen. Een dier lieden, van welke de persoons-beschrijving in de circulaire vervat is, wordt gezegd te zijn zekere *Nestor Poisson*, een dagbladschrijver; de naam van den tweede is niet bekend.

— Berigten uit Rome, door de Fransche bladen medegedeeld, geven weinig hoop op eene spoedige vereffening van het geschil tusschen den Pauselijken Stoel en Sardinië, en drukken de verwachting uit, dat aan eene minnelijke schikking niet te denken zal vallen, ten ware het kabinet van Turijn zich geheel en al aan de Roomsche vorderingen onderwerpt. Volgens dezelve zou de kardinaal *Antonelli*, in zijne eerste conferentie met den Sardinischen gezant *Pinelli* aan dezen verklaard hebben, dat hij geenerlei mededeeling betrekkelijk de inhechtenisneming van den aartsbisschop *Franzoni* kon aannemen, naardien deze zaak bij uitsluiting den Heiligen Vader zelf aanging.

— Uit Rome wordt geschreven dat in de mark Ancona uitgestrekte revolutionaire verbindtenissen ontdekt zijn, ten gevolge waarvan veertien jongelieden van goeden huize gearresteerd en op de vesting in hechtenis zijn gezet, terwijl de nasporingen der autoriteiten voortduurden.

— Het Spaansche hof heeft voor eene maand den rouw aangenomen, wegens het overlijden van *Lodewijk Filips*.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 58,20; 5 pCt. 96,40; Nap. renten 96,75; Rom. L. 78 1/4.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den September.

De Frankforter *Ober-Postamtszeitung*, het officieel blad der bondsvergadering, behelst onder dagteekening van den 2den het volgende:

« Heden heeft de bondsvergadering formeel en in den geheelen omvang, hare grondwettelijke werkzaamheid aanvaard. Men heeft de zitting niet reeds op den 1sten dezer geopend, omdat die dag een Zondag was. In den engeren raad waren elf stemmen vereenigd. Voor de meest dringende zaken werden terstond commissiën benoemd. De Koninklijk-Deensche regering heeft onmiddellijk doen voorstellen, dat het vredes-verdrag door de bonds-vergadering zou worden geratificeerd."

De Berlijnsche ministeriële correspondentie van den 3den vermeldt, dat ten gevolge van het besluit door het voorloopig collegie der vorsten in zijne zitting van den 26sten ll. genomen, *de gezamentlijke regeringen der unie haar afwijzend antwoord* op de Oostenrijksche uitnoodiging tot deelneming aan de Bondsvergadering hebben afgezonden; terwijl het Pruissische regeringsblad thans bekend maakt het protocol der zitting van genoemd collegie op den 26sten Aug. Pruissen betoogt daarin, dat de Bondsvergadering regtens niet meer bestaan kan, daar zij in 1848 regtens en voor altijd is opgeheven, en al ware dit het geval niet, dat hare bijeenroeping thans toch niet tot het beoogde doel zou kunnen leiden.

— De Keurhessische stendenvergadering heeft ten aanzien van het ontwerp van wet, waarbij aan de regering magtiging tot het voortdurend heffen der belastingen verleend wordt, in den zin van het gisteren vermelde verslag der commissie beslist, en de vergunning gegeven om de *indirecte* belastingen gedurende de maand September te blijven heffen, maar tevens bepaald, dat de geïnde gelden op eene veilige plaats nedergelegd moeten worden, maar door de regering niet tot het bestrijden van eenige uitgaven mogen worden gebezigd, naardien de daarvoor bij de grondwet voorgeschreven voorwaarde, te weten het vaststellen eener begrooting van uitgaven, niet vervuld was geworden. Tot het heffen der *directe* belastingen heeft zij de gevraagde magtiging geweigerd.

De minister *von Hassenpflug* is den 31sten Augustus in Kassel teruggekeerd, en onmiddellijk daarna is een ministeraad gehouden, ten einde over de thans te nemen maatregelen te beraadslagen. Men zag het besluit van het gouvernement met gespannen verwachting te gemoet.

Bij keurvorstelijk besluit van den 1sten dezer is intusschen de eerst onlangs nieuw bijeengekomen stendenvergadering andermaal ontbonden.

ENGELAND.

LONDEN, den 4den September.

De ter aarde bestelling van *Lodewijk Filips*, in de kapel te Weybridge, in het graafschap Surrey, had heden morgen plaats. Eene menigte Franschen, waaronder velen die zich door geboorte of talenten onderscheiden, had zich te Claremont vereenigd, om die sombere plegtigheid bij te wonen. Onder hen merkte men den Hertog *van Montmorency*, Graaf *d'Haudelot*; de Generaals *de Berthois*, *Dumas* en *de Charbonnes*, en Graaf *Friant* op, aan welke de onderscheiding te beurt viel van slippendragers te wezen. De grootrouwdragers waren de Graaf *van Parijs*, de Hertog *van Nemours*, de Prins *van Joinville* en de Hertog *van Aumale*. De Koningin-Weduwe, de Hertogin *van Nemours* en andere leden der Koninklijke Familie waren in de kapel tegenwoordig. Vóór de ter aarde bestelling werd eene stille mis gelezen en de kist vervolgens in den kelder nedergelaten, die terstond daarna verzegeld is, waarna de stoet naar Claremont terugkeerde.

De kist, die het stoffelijk overschot des Vorsten bevat, heeft het volgend eenvoudig opschrift, in de Fransche taal: «*Lodewijk Filips*, *Ie Koning der Franschen. Geboren te Parijs, den 6 October* 1773; *gestorven te Claremont, Graafschap Surrey, Engeland, den 26 Augustus* 1850."

Op den steen die het graf van dien Vorst bedekt zijn de volgende woorden, in de Latijnsche taal, uitgehouwen: « Onder dezen steen ligt, tot dat het, met Gods hulp, tot de asch zijner voorvaderen, in zijn Vaderland, zal worden overgebragt, het stoffelijk overschot van *Lodewijk Filips*, den eersten Koning der Franschen, te Claremont, in Engeland, gestorven 26 Augustus van het jaar des Heeren 1850. — Hij ruste in vrede."

Men schat het successieregt, door de Familie Orleans, ten gevolge van het overlijden van *Lodewijk Filips* te betalen, op ongeveer viermaal honderdduizend ponden sterling. De gedenkschriften des voormaligen Konings mogen niet dan na verloop van tien jaren openbaar gemaakt worden, omdat zij eenige bijzonderheden bevatten, wier publiekmaking zekere aanzienlijke familiën zeer zou hinderen.

De Koningin-Weduwe van *Lodewijk Filips* en hare Familie zullen Claremont blijven bewonen.

— Er zijn in Engeland berigten uit New-York tot den 21sten Augustus aangekomen. Het eenige nieuws van belang hetwelk zij aanbrengen is de tijding dat ten gevolge van eene conferentie tusschen den secretaris voor buitenlandsche zaken, den heer *Webster*, en den Portugeschen gezant te Washington, het geschil tusschen de Vereenigde Staten en Portugal tot een minnelijk einde gebragt was, hebbende Portugal zich verbonden om aan de eischen der Vereenigde Staten tot schadevergoeding te voldoen, op vier punten, waarvan de gegrondheid reeds door den graaf *de Tojal* in zijne nota aan den heer *Clay* erkend was, terwijl de beslissing omtrent het vijfde punt, betreffende zekere schadevergoeding voor den generaal *Armstrong*, aan eene derde mogendheid zou worden opgedragen, als welke Zweden benoemd was.

De Amerikaansche onderdanen die zich op Cuba in krijgsgevangenschap bevonden hebben, doch laatstelijk door de Spaansche overheden vrij gegeven zijn, waren te Mobile aangekomen.

Ook uit Zuid-Amerika zijn den 1sten dezer nieuwe berigten in Engeland ontvangen. Volgens die uit Valparaiso van 30 Junij was het congres van Chili den 1sten Junij geopend. Door den president waren bij zijne openingsrede de volgende maatregelen toegezegd: afschaffing van het tabaksmonopolie; vermindering van het invoerregt op den tabak van 400 per cent tot 250 per cent; afschaffing der differentiele regten en invoering van het stelsel van wederkeerigheid; verbetering van het postwezen met vermindering der briefporten, en de voordragt eener wet omtrent het volks-onderwijs.

De berigten uit Panama van 26 Julij melden, dat met den aanleg van den grooten weg over de landengte van dien naam reeds een begin was gemaakt en dat honderden werklieden aldaar bezigheid vonden. Overigens heerschte in die streken groot gebrek aan levensmiddelen.

Brieven uit Rio-Janeiro melden dat de Engelsche consul aldaar het gedrag van den bevelhebber der Britsche stoomboot *Cormoran*, welke vier Braziliaansche schepen genomen en een der forten in de baai van Rio-Janeiro beschoten heeft, ernstig afgekeurd en het dienvolgens niet noodig heeft geacht, na het protest van de Braziliaansche regering tegen die handelwijze, zijne passen te vragen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den September.

Te 's Hertogenbosch zijn tot leden der Provinciale Staten verkozen de heeren Mr. *N. F. Sassen* en *H. T. J. van der Ven*. Over de heeren *A. Dijkhoff*, *A. Verhagen*, Mr. *W. C. van Heurn*, Jhr. *H. F. de Grez*, *A. C. van Lanschot*, Dr. *J. W. H. de Poorter*, Mr. *C. J. A van Rijckevorsel*, Jhr. *J. F.* ridder *de van der Schueren*, Dr. *H. Bolsius*, *H. A. Bijvoet*, *J. F. Luijckx* en *L. van Meerwijk* moet herstemd worden.

In het derde district (Tilburg); zijn verkozen de heeren *B. J. Mutsaers*, *F. Suijs*, Mr. *L. Verheijen*. Voor de vier overige vacatures herstemming tusschen de heeren *N. E. van Dijk*, *W. J. Moll*, *R. F. Wierdsma*, Dr. *H. Sassen*, *J. H. A. Diepen*, Mr. *H. de Grez*, *A. van Lommel*, *A. Kuijpers*.

In het vierde district (Heusden); de heer *J. A. Gerlach Jr.* De stemming duurde nog voort.

In het zesde district (Eindhoven); de heeren Mr. *M. van den Acker*, *A. J. van Stekelenborg*, Dr. *Aug. Raupp*, *J. van Roy*, Mr. *A. J. H. van Baar*; voor de twee overige vacatures herstemming tusschen de heeren *H. de Wit*, *A. van den Heuvel*, *B. Beijnen* en *W. F. Guljé*.

In het negende district (Bergen-op-Zoom); verkozen de heeren *J. A. de Ram*, Mr. *T. J. van Reijsingen*, *C. Daverveldt*, Mr. *F. J. H. van Gilse*. Voor de drie overige vacatures herstemming tusschen de heeren *P. J. C. F. van Hassett*, *L. C. de Geep*, Mr. *H. J. van Swieten*, *J. J. van Sprang*, *P. Deschamps*, *J. J. van Etten*.

In het vijfde kiesdistrict te Amsterdam zijn tot leden der Provinciale Staten verkozen de HH. *J. H. Cordes*, Jhr. Mr. *D. Rutgers van Rozenburg*, Mr. *J. W. van Romunde*, Jhr. Mr. *F. L. H. J. Bosch van Drakenstein*, *J. W. Roeloffs Valk*.

In de beide hoofddistricten te Rotterdam zijn verkozen de HH. *J. Mees*, *J. van Vollenhoven*, *R. A. Mees*, *J. F. Hoffman* en *H. T. Lotnis*.

De te 's Hage gevestigde vereenigingen *voor Vrijheid en Orde* en *de Toekomst* hebben tot haren kandidaat gekozen voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de heer Mr. *Ak.* baron *Mackay*.

In het zesde kiesdistrict te 's Hage Mr. *C. B. Nederburgh* en Jhr. Mr. *W. M. de Brauw*. Herstemming voor de overige plaatsen. In het zevende district heeft niemand de meerderheid bekomen.

In het kiesdistrict Dordrecht is de heer *A. Kes* verkozen, moetende er voor de verdere leden eene herstemming plaats hebben.

In het district Gorinchem Mr. *A. Bowman* en Mr. *W. A. van Aken*; over de vier ontbrekende leden moet worden herstemd.

In het kiesdistrict Leiden Mr. *A. O. E.* Grave *van Limburg Stirum*, Prof. *H. Cock*, Jhr. *J. L. C. van den Berch van Heemstede*.

Te Utrecht zijn de HH. Mr. *A. H. Metelerkamp*, *W. H. de Heus*, Mr. *J. Ackersdijck*, Jhr. Mr. *H. A. M. van Asch van Wijck*, Mr. *P. de Beaufort*, *C. J. van Veersen*, Mr. *P. Ras*, Mr. *P. A. Broers*, Dr. *G. Munnicks van Cleeff*, Mr. *W. J. van Hoijtema*, Mr. *J. A. Grothe*.

In het kiesdistrict Middelburg zijn verkozen Mr. *H. du Buisson Becius*, Jhr. *P. D. van Citters*, *D. Uijttenhoven*, *B. Bomme*, *M. Snijder*, *C. Vis*, Mr. *S. van der Swalme*.

— De HH. *Poortman* en *van Doorn* de keuze tot lid der Tweede Kamer te Delft en, de laatste, te Utrecht aangenomen hebbende, zal in het hoofdkiesdistrict Gouda geene herstemming tusschen die heeren, maar eene nieuwe, geheel vrije stemming plaats hebben.

Te Leiden zal de herstemming tusschen de heeren *Taets van Amerongen* en *de Fremery* plaats hebben op Dingsdag, den 10 dezer, en te Assen tusschen de heeren *van der Veen* en graaf *van Randwyck* op Zaturdag den 7 dezer.

Men verneemt, dat de heer *A. J. Duymaer van Twist* de verkiezing tot lid van de Tweede kamer der Staten-Generaal voor het kiesdistrict Steenwijk heeft aangenomen; dien ten gevolge moet er te Zwolle eene nieuwe vrije keus plaats hebben.

— Het *Staatsblad* n°. 54 behelst een koninklijk besluit nopens den doorvoer van zout. De beide voornaamste bepalingen van dit besluit luiden als volgt:

Art. 1. Doorvoer van zout mag in geene mindere hoeveelheid dan van vijf duizend ponden, en alléén te water, in voor behoorlijke plombering vatbare vaartuigen plaats hebben.

Art. 2. Aan de zeezijde is die doorvoer slechts langs de uiterste wachten *Brielle, Hellevoetsluis* en *de Helder*, en aan de landzijde langs geen ander kantoor dan dat van *Lobith* geoorloofd.

— Bij Koninklijk besluit van den 1sten September 1850, n°. 65, is aan den kapitein *A. de Pineda*, dienende bij de infanterie in Oost-Indie, zich thans met verlof hier te lande bevindende, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag uit Zijner Majesteits dienst, onder toekenning van pensioen, en vergunning om bij voortduring de activiteits-uniform te blijven dragen.

— Uit de rekening wegens de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1848, blijkt, dat de ontvangsten hebben bedragen *f* 49.537.20$^{1}/_{2}$, de uitgaven *f* 48,274 23$^{1}/_{2}$, zoodat het saldo is *f* 1262.97, hetwelk nader wettelijk zal worden geregeld.

— Het liet zich verwachten, dat vele hier te lande sedert jaren gevestigde vreemdelingen, de hun door de wet thans gebodene gelegenheid tot verkrijging van het Nederlanderschap zouden te baat nemen. Reeds is zoodanige stap gedaan door de heeren *W. A. J. Wulfingh*, controleur bij het collegie van regenten over de godshuizen en algemeene armen te 's Bosch, en *P. C. Vosivinkel Dorselen*, grondeigenaar te Utrecht. De Regering ondersteunt krachtig deze beide aanzoeken bij de Staten-Generaal.

— Bij Zijner Majesteit besluit van den 3den September 1850, n°. 11, is aan den luitenant ter zee der 2de klasse *A. P. E. van Meurs*, met den 10den daaraanvolgenden, op zijn verzoek, ontslag verleend uit het vaste korps zee-officieren der Nederlandsche marine.

— Woensdag is H. K. H. prinses *Marianne* naar Frankfort op reis gegaan.

— Den 14 dezer zal van Harderwijk te water naar het Nieuwe Diep vertrekken een detachement, sterk 80 officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der artillerie van het O. I. leger *J. C. C. Henckel*, alsmede onder geleide van de 2de luitenants der infanterie *C. L. St. A. M. de Roy van Zuidewijn* en *C. A. van der Boom*, de adspirant-betaalmeesters *J. Recius* en *A. J. van der Schalk*, en den officier van gezondheid 3de klasse *G. F. Charlier*, om den 16den daaraanvolgende aan boord van het fregatschip *Philips van Marnix*, kapitein *E. van Duyn*; over te gaan en naar Batavia te worden overgevoerd.

— Naar men verneemt bevindt zich thans te 's Hage een Engelsch kunstminnaar, die twee der merkwaardigste oorspronkelijke schilderijen van *Willem van de Velde* heeft medegebragt, voorstellende den roemvollen zeestrijd van Junij 1678, waarin de admiraal *de Ruiter* en *C. Tromp* eene volkome zege over de vereenigde Engelsche en Fransche vloten behaalden, en daardoor het Vaderland op de hoogste wijze aan zich verpligtten. Deze schilderijen moeten ter bezigtiging van de Koninklijke Familie zijn gesteld. Mogt deze gelegenheid niet voorbijgegaan worden om deze kunstschatten voor Nederland aan te koopen; zulke nationale gedenkstukken, door een ooggetuige van de gebeurtenis op het doek gebragt, en wel door den gadeloozen *van de Velde*, die de geschiedenis met zijn penseel schreef, zijn te gewigtig, dan dat die voor Nederland zouden mogen verloren gaan.

— Over den Hollandschen Spoorweg zijn in Augustus jl. vervoerd 112,194 personen, welk vervoer opbragt *f* 104,123,47$^{1}/_{2}$, terwijl het vervoer van goederen enz. *f* 13719,83$^{1}/_{2}$ opbragt, dat is te zamen *f* 117,843.01. De gezamenlijke opbrengst van het personen- en goederen-vervoer sedert 1 Jan. jl. bedraagt *f* 713780.22.

— De waterspiegel van het Haarlemmermeer stond op den laatsten Augustus 2,87 el onder AP, en is in die maand alzoo 9 duim gedaald. De minder sterke daling is voornamelijk aan de veelvuldigen regen te wijten.

— Den 4den dezer heeft door het handboogschutters-gezelschap: *de Geest des Tijds* te Hooge Zwaluwe, het Koningschieten plaats gehad, bij welke gelegenheid de heer *S. T. de Visser* de overwinning behaalde, en derhalve op eene plegtige wijze tot de waardigheid van Schutterkoning is geproclameerd.

— De *Noord-Brabander* deelt het volgende mede:

«Met genoegen vernemen wij dat de sedert eenigen tijd vermiste brief van de heeren *D. A. Lightenvelt* en Zonen, alhier, inhoudende *f* 900 aan muntbilletten en Coupons, teregt is gekomen. Met evenveel genoegen mogen wij hierbij voegen, dat aan geen verzuim of nalatigheid van eenig beambte van het postkantoor alhier noch aan diefstal of andere oneerlijkheid van andere zijden te denken valt; maar de oorzaak van het vermissen alleen hierin bestaat, dat de afzenders, die gemelden brief en waarde aan den heer *Jacobson* te Rotterdam meenden geadresseerd te hebben, eenvoudig Roermond in plaats van Rotterdam op het adres geschreven hadden. De bewuste brief heeft alzoo in het logement van Roermond op den geadresseerde liggen wachten en werd dezer dagen aldaar gevonden door den heer *L. L. Jacobson* van Amsterdam, die verklaarde dat hij aan zijnen neef te Rotterdam toebehoorde. Door de zorg van heeren Postdirecteuren zijn thans muntbilletten en coupons weder in handen der afzenders gesteld".

— In den *Courier Batave* leest men een brief, dd. 20 Augustus jl., van *Ledru-Rollin*, namens de Europesche Democratische Hoofdcommissie te Londen, aan den redacteur van den *Courier*, *van Bevervoorde*, welke aan genoemde Hoofdcommissie, onder toezending van eenige nommers van zijn blad, aangeboden had in betrekking met haar te treden. De beruchte Fransche volksleider antwoordt, dat hij dit aanbod gaarne aanneemt; dat hij de pogingen van *van Bevervoorde*, om de republikeinsche beginsels in Nederland aan te wakkeren, toejuicht; dat echter tot bevordering van de zaak der Democratie in Europa geld noodig is, dat Volken, zoo als het Nederlandsche, wier welvaart door geene revolutie geleden heeft, de Volken, die zich om de wille der vrijheid aan de schaden der omwenteling hebben blootgesteld, moeten te gemoetkomen, waarom hij door tusschenkomst van *van Beevervoorde* geldelijke bijdragen van de «Bataafsche Democraten" wenscht te ontvangen.

— De stembus van Dinxperlo (Gelderland) heeft eene vreemde ontmoeting gehad. Toen de heer *B*...., met hare overbrenging naar de hoofdplaats van het district belast, den weg over Pruissisch grondgebied nam, werd hij door eenige Pruissische commiezen aangehouden, om te zien of hij contrabande bij zich had. Zij geloofden zijne verklaring niet dat hij eene kiesbus met stembriefjes vervoerde, namen de bus in beslag en wilden die met geweld openen. Alleen de verklaring des burgemeesters en der verdere autoriteiten, dat hij de waarheid sprak, was eindelijk in staat de opening te beletten. Niet dan met de grootste inspanning bereikte de bus de plaats harer bestemming nog in tijds.

— Een kiezer te Nijmegen bragt, bij de eergister gehouden stemming, eene kleermakersrekening in plaats van een stembriefje, naar de bus. Dit abuis ontdekt hebbende, verzocht hij het bureau van stemopneming alsnog zijn stembiljet te mogen inleveren. Ofschoon zoodanig geval niet in de kieswet is voorzien, willigde het bureau in het verzoek, overtuigd van de goede trouw des verzoekers.

Uit een rapport der Fransche Akademie van Wetenschappen blijkt, dat eene nieuwe mestspecie uitgevonden is, die buitengewone krachten schijnt te bezitten. Wij deelen hier een uittreksel uit dat rapport mede:

«De landbouw is met eene nieuwe mestspecie verrijkt, die van de krachtigste eigenschappen voorzien schijnt te zijn; hare zamenstelling berust op nieuwe ontdekkingen in het gebied der landbouw-scheikunde; zij is onveranderlijk, min kostbaar en gemakkelijk te vervoeren. Men gebruikt er slechts eene kleine hoeveelheid van, ter zake van de groote kracht, welke de er in vervatte aanzienlijke hoeveelheid stikstof, haar geeft. Een gewigt van 6, in sommige omstandigheden zelfs 3, kilogrammen, tegen 4 francs het kilo, is toereikend ter bemesting van eene hectare gronds.

«De uitvinder beweert niet, dat deze mestspecie (gelijk van zoo vele andere stoffen ter bemesting wordt voorgewend) de gewone goede mest geheel vervangen moet. Hij erkent, dat deze eene eigenaardige werkende kracht bezit, welke zijne bereiding mist; maar hij verzekert, dat de laatstgenoemde alle voordeelen van de gewone mest heeft, zonder dat er hare nadeelen aan verbonden zijn, terwijl zij de beste kunstmest in deugd te boven gaat en de loffelijke eigenschap bezit van de planten nooit te verbranden. Hij belooft:

«1°. door zijne kunstmest eene aanzienlijke opbrengst der landerijen te veroorzaken, buiten alle verhouding tot de opbrengst van op de gewone wijze bemeste landen;

«2°. op een land, waarop hij van zijne kunstmest slechts een derde, een vierde of zelfs een vijfde gedeelte der gebruikelijke hoeveelheid gewone mest gebragt heeft, — eene opbrengst te verkrijgen, gelijk aan die van de beste op de oude wijze bemeste landen;

«3°. den landbouwer ruimschoots schadeloos te stellen voor zijne voorschotten op landen, die nog geenerlei andere bemesting ondergaan hebben, door eene opbrengst te bewerken gelijk aan die, welke middelmatig bemeste landen doorgaans opbrengen.

«Er zijn reeds proeven genomen en deze schijnen aanvankelijk de verwachting des uitvinders te bevestigen; zij hadden plaats onder toezigt van den heer *Moll*, professor in de landbouwkunde bij het Conservatoire des Arts et Métiers, en van de heeren *de Gourcy*, *de Tamisiers* en *de Baulny*, bekend wegens hunne ervaring in den landbouw. Op een laat tijdstip van het saisoen, den 10 Mei jl., zijn op een stuk lands van den heer *Heguin* in de Avenue des Champs Elysées alhier, groot 34 hectaren (een zoo slechte grond, dat er zelfs nooit gras had kunnen groeijen en het tot werkplaats aan een steenhouwer was afgestaan), tarwe, rogge, gerst, haver, boonen, erwten, maïs en aardappelen gezaaid, nadat het land bevorens met de nieuwe kunstspecie bemest was. Eene maand nadat het geschied was, waren al die planten opgeschoten en groeiden zij met eene kracht, die den besten uitslag beloofde."

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de dezer dagen bij den Boekhandelaar P. N. van Kampen, te Amsterdam, te gelijk met het Prospectus, verschenen *eerste Aflevering* van een zeer belangrijk teekenkundig werk, getiteld: *Grondbeginselen der Teekenkunst; eene theoretische en praktische Handleiding om het teekenen grondig te leeren*, door C. C. Huijsmans, *Leeraar aan de Koninklijke Militaire Akademie en Directeur van het Teeken-Instituut te Breda*. Dit werk, dat een volledigen leercursus voor de Teekenkunst bevat en als zoodanig ook *op de Koninklijke Militaire Akademie aangenomen is*, onderscheidt zich boven alle andere werken van dien aard, eensdeels door zijne doeltreffendheid, anderdeels door den billijken prijs. Het is in twee afdeelingen gesplitst; de eerste begint met het lijnregt teekenen, en strekt vooral om den leerling in 't bezit te stellen van een geoefend oog, een werktuiglijk gemak en eene vaste hand; eenige artikelen over het verschil van vormen in de natuur, over licht en schaduw enz. maken dit gedeelte tot de voorbereiding van het andere. In de tweede afdeeling wordt de verkregene kunde op het teekenen der verschillende deelen en van het geheel menschenbeeld toegepast. De eerste algemeene denkbeelden van den menschelijken vorm, van de anatomie, van het ideale schoon, de leer der proportiën maken, met eene serie van voorbeelden op eene groote schaal, naar het antiek en de grootste kunstenaars geteekend, dit gedeelte uit. De voorbeelden worden door een uitvoerigen tekst begeleid, om des noods kinderen, ook zonder de hulp eens kundigen teekenmeesters, de eerste lessen in het teekenen grondig te verschaffen. Uitmuntend geschikt is voorst het werk ten gebruike in scholen van lager onderwijs, gelijk voor jonge lieden die wenschen geplaatst te worden, 't zij op de Koninklijke Militaire Akademie of op het Koninklijk Instituut der Marine enz., ook voor jonge lieden van rijperen leeftijd die met behulp van dit werk door eigen oefening met de beginselen der kunst bekend willen worden.

Het werk zal in 12 Afleveringen kompleet zijn, ieder bevattende 6 voorbeelden en een blad tekst; de prijs van elke Aflevering is *f* 1,25; zoodat het gansche werk met 72 groot Folio platen niet meer dan *f* 15,— kosten zal. De uitvoering laat niets te wenschen over.

BURGERLIJKE STAND te BREDA.

GEBOORTEN.

Van 1 Sept. tot en met 7 Sept. 1850. 2 mann. 4 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 1 Sept. tot en met 7 Sept. 1850. 1 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 1 Sept. tot en met 7 Sept. 1850. 2 mann. 1 vrouwel. geslacht.

Twee levenloos aangegeven kinderen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 September.

TARWE in één doen met weinig handel; alleen verkocht: 130 ℔ Stettin ƒ 270.
ROGGE zonder verandering: 119 ℔ Pruissische ƒ 157.
GERST iets lager: 104 ℔ Vriesche Zomer ƒ 115.
HAVER en BOEKWEIT zonder handel.
KOOLZAAD, verkocht: Zeeuwsch 50 1/2, 53 1/2 P. vl.; Cromhorn 56 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk en in Sept. 58 1/2 P. vl.; in Oct. eerstk. 58 1/2, 59 P. vl.; in April eerstk. 60 P. vl.
LIJNZAAD één doen: 110 ℔ Arch. ƒ 285.
RAAPOLIE: op 6/w ƒ 36 1/4; Vlieg. ƒ 35 1/4; 1 Oct., Nov. en Dec. eerstk. ƒ 35; 1 Mei eerstk. ƒ 35 3/8.
LIJNOLIE: op 6/w. ƒ 33 3/4; Vlieg. ƒ 34 3/4.
HENNEPOLIE; op 6/w. ƒ 37 1/2.
RAAPKOEKEN, per 1040 st., ƒ 60 à 65. — LIJNKOEKEN, per 104 st., ƒ 7 1/2 à 10 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 6. SEPTEMBER 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ	8,50	tot ƒ	8,60.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	5,45	» »	5,75.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	5,65	» »	5,80.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	4,80	» »	5,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,23 1/2
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Een dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		ƒ 0,00	tot ƒ	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *September*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 57, 1/8; 3 pCt. 68 1/16, 1/8, 1/16; 4 pCt. 88 1/2; Amort.-Syndik. 3 1/2 pCt. 90 1/4; Haarlemmermeer 100; Aand. Rijnspoorweg 4 1/2 pCt. 91 1/4; Belgie 2 1/2 pCt. 47 1/2, 9/16; Fr. Oblig. 3 pCt. 54 1/2, 5/8, 1/2; Spanje Ardoins 12 5/8; dito van 510 p. st. 12 7/8, 5/16; dito Onbep. St. 12 3/8, 7/16; 3 pCt. 38 1/4; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 33 3/16, 3/8, 5/16; Coupons Ardoins 9 3/16, 1/4; Portugezen te Londen 5 pCt. 37 5/16, 3/8; dito 4 pCt. 36 5/8, 11/16; Rusland 5 pCt. 105 1/2; dito 1828—29 105 1/4; Certif. 1831—33 96; dito 4 1/2 pCt. 96 3/8; 4 pCt. bij *Stieglits* 88 1/2, 5/8; Certif. van Assign. 6 pCt. 67 3/8; Oostenr. Metall. 78 5/8, 7/8; dito 2 1/2 pCt. 41 3/4; dito Nieuwe 42 3/16, 1/4; dito Nieuwe 5 pCt. 83 1/16; Denem. 101 1/4; Peru 4 1/2 pCt. 79 3/8.

Advertentiën.

*** Te *Breda* is den 4. September 1850, na eene langdurige ziekte overleden de Weledelgeboren Heer L. H. VERSPYCK, in den ouderdom van 61 jaren.

J. J. VAN BREDA,
Ex. Testr.

Eenige Kennisgeving.

ONDERWIJS.

Daar de Nieuwe Cursus der LATIJNSCHE SCHOLEN alhier weder een aanvang neemt **16** *September*, en het onderzoek naar de bekwaamheid der nieuwelingen bepaald is op *Vrijdag* aanstaande, zoo worden Ouders, die hunne Zonen als Leerlingen wenschen te doen inschrijven, verzocht zich daartoe, vóór **13** dezer, te vervoegen in de *Eindstraat* bij Ondergeteekende,

BREDA, 7 Sept. 1850.

Dr. Ths. VERWAIJEN,
Gijmn. Rector.

*** Een PREDIKANT op een der gezondste en welgelegenste, vroeger tot *Zuid-Holland* behoorende Dorpen in *Noord-Brabant*, wenscht ten zijnen huize 1 of 2 zijner Zonen door eenen deskundigen Docent tot de Akademische Lessen te doen opleiden. Ter bestrijding der hieruit voortvloeijende kosten, verlangt hij, dat 3 à 4 JONGELINGEN zich met hetzelfde doel, met 1º. *April* 1851 of vroeger, daarbij aansluiten. Ouders of Voogden, hiertoe inclinerende, gelieven zich met *franco*-brieven, onder de Letters J. Z., te adresseren bij de Uitgevers dezer.

212e STAATS-LOTERIJ.

Voor de 212e STAATS-LOTERIJ, waarvan de Trekking op den 16. *September* aanvangt, zijn te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, volgens het plan, bij de Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, gekwalificeerde Collectrice te *Breda*.

*** PUBLIEKE VERKOOPING, door den Notaris Mr. DE ROY, in de huizing in de Karrestraat, Wijk B, No. 16, op *Woensdag den* 11. *September* 1850, van eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in:

Mahonij Secretaire, Dienbuffet, Bureau, Latafels, fraaije Mahonij Coulistafel met 7 Bladen, Uittrek-, Ronde-, Speel-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, Stoelen met Paardeharen-, Trijpen- en Matten Zittingen, Spiegels, Engelsche Platen en Schilderijen, 2 Ledikanten met moiré Behangsels, een Vuurhaard, een goede Kookkagchel, een Barometer, 2 extra groote Laurier- en een Oranjeboom, verders eene vrij aanzienlijke partij blaauw en gekleurd Porselein, bestaande in: Schotels, Borden, Kopjes en Schoteltjes, Pullen en andere Voorwerpen, eenige opgezette Vogelen onder glazen stulpen, wijders eenig Koper-, Tin-, Blik- en IJzer Keukengerijf, enz.

Daags te voren (*Dingsdag*) aldaar op de gewone uren voor een ieder te zien.

Verkooping van eene partij fijne SIGAREN,

op *Woensdag den* 11. *September* 1850, des voormiddags ten *elf ure*, in het *Hof van Holland* te *Breda*, als:

20 Mille HAVANA.
10 Mille MANILLE.
10 Mille JAVA SIGAREN.

ZEGT HET VOORT.

*** Bij R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*, is uitgegeven:

BEGINSELEN DER TEEKENKUNDE,

op 50 groot Folio Platen, door C. MEIJBOOM, met Handleiding. N. Uitgave, à ƒ 2-50.

DE MENSCH EN HET LEVEN,

een Volksboek, in den vorm eener Vertelling, door P. SCHEITLIN, à ƒ 1-40.

DE ZUIVELBEREIDING,

door Dr. C. TROMMER, met eene Voorrede van Prof. H. C. VAN HALL, à ƒ 0-60.

R. VAN KREGTEN,

Praktisch *Rekenboek der Arithmetica.* Herzien en Omgewerkt door J. BLOUW, 3de Uitgave, 3 Stukjes, ieder afzonderlijk à 17 1/2 Cts.

H. SLUIJTERS,

Aardrijkskundige Mengelingen, een Leesboek, 2 Stukjes, à 45 Cts.

PAYNE'S UNIVERSUM,

een Platwerk met fraaije Platen, 8ste of laatste Deel, Afl. 4—6. à ƒ 0-50 per Aflevering.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende nieuwe *WERKEN* verkrijgbaar:

Twaalf nagelatene leerredenen van J. R. DE BRUINE, laatst Predikant te Middelburg . . . ƒ 2,70.
D. S. GORTER, onderzoek naar het kenmerkend beginsel der Nederlandsche doopsgezinden, benevens een aanhangsel, bevattende eene beantwoording en toelichting voor de voorstelling en beoordeeling der doopsgezinde beginsels, door Prof. J. H. SCHOLTEN, in zijne leer der Hervormde kerk enz. . . . » 1,50.
H. GROOTEGOED, Jezus Christus de ware hervormer, een woord van ernst en liefde aan mijne voormalige Roomsch-Katholijke geloofsgenooten . . . » 0,80.
J. A. D. MOLSTER, nagelatene leerredenen . . . » 2,50.
J. PRINS, Theodoor en Lucile, of de zegepraal der waarheid, een Godsdienstig verhaal uit onzen tijd, naar het Fransch van A. MONOD . . . » 0,90.
Sprechen sie Deutsch? of Hoogduitsch-Nederduitsche winkelgesprekken, benevens eene verzameling der meest gebruikelijke spreekwijze en uitdrukkingen in den handel, een handboek voor allen, die bij den in- en verkoop, juiste en gepaste bewoordingen willen bezigen . . . » 0,75.
Olivia, of hedendaagsche beschaving uit het Engelsch van CATHERINE SINCLAIR, door C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA . . . » 3,60.
BULWER, de familie Caxton, een tafereel uit het dagelijksch leven, 3 dln. . . . » 8,70.
EMILIE FLYGARE CARLEN, het huisgezin in het dal; eene novelle . . . [illegible]
Eenige schetsen van A. L. G. TOUSSAINT, bijeenverzameld [illegible]
De Schoonzusters, door [illegible] «coquetterie» . . . 3,30.
VICTOR STRAUSS, het vaderlijk huis, novelle . . . 2,60.
A. L. G. TOUSSAINT, Mejonkvrouwe de Mauleon, 2e druk . . . » 1,80.
Mrs. ELLIS, pligt en roeping der vrouw . . . » 2,00.
K. SYBRANDI, brieven aan eene vriendin, door W. von HUMBOLT, met portret, 2 dln. . . . » 6,00.
C. E. VAN KOETSVELD, Godsdienstige en zedelijke novellen, 2e verzameling . . . » 3,25.
De lachverwekker, keur van anekdoten, luimige en geestige schetsen, voor den beschaafden stand . . . » 0,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.